

UNIwersYTET MEDYCZNY
IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCŁAWIU

Wydział Pielęgniarstwa i Położnictwa

Dziekan

prof. dr hab. Izabella Uchmanowicz

Recenzja rozprawy doktorskiej

mgra piel. Marka Rafała Przybyła

pod tytułem

*Zachowania zdrowotne mieszkańców terenów wiejskich przebywających w
Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS w Jedlcu*

napisanej pod kierunkiem

dra hab. n. med. Przemysława Bilińskiego, prof. Uniwersytetu Kaliskiego

oraz promotora pomocniczego

dr hab. n. med. i n. o zdr. Pauliny Wojtyły-Buciora, prof. Uniwersytetu
Kaliskiego

Zgodnie z uchwałą Rady Naukowej Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Kaliskiego z dnia 10 kwietnia 2025 roku w sprawie wyznaczenia mnie na recenzentkę dysertacji doktorskiej mgra Marka Przybyła, mam zaszczyt i przyjemność przedstawić poniższą ocenę.

Uwagi ogólne

Problematyka zachowań zdrowotnych, szczególnie w kontekście mieszkańców terenów wiejskich, stanowi istotne wyzwanie dla zdrowia publicznego i profilaktyki chorób cywilizacyjnych. Praca mgra Marka Przybyła wpisuje się w ten ważny nurt badań, podejmując analizę stylu życia, nawyków żywieniowych, używek oraz aktywności fizycznej w populacji pacjentów korzystających z rehabilitacji w ośrodku KRUS w Jedlcu.

Ocena struktury rozprawy i zgodności z tytułem

Rozprawa doktorska została przygotowana w formie cyklu czterech publikacji naukowych, opublikowanych w recenzowanych czasopismach naukowych o łącznej punktacji MEiN wynoszącej 300 punktów. Wszystkie artykuły koncentrują się na analizie zachowań zdrowotnych mieszkańców terenów wiejskich, zgodnie z tytułem dysertacji. Tematyka publikacji jest spójna, komplementarna i logicznie powiązana.

Ocena zawartości merytorycznej

Rozprawa spełnia wymagania stawiane pracom doktorskim w zakresie: wyraźnego celu badawczego, dobrze opisanej metodologii, rzetelnych analiz ilościowych i jakościowych, trafnej interpretacji wyników z odniesieniem do aktualnej literatury oraz praktycznych wniosków przydatnych dla instytucji zdrowia publicznego.

Ocena dorobku publikacyjnego

Rozprawa doktorska mgra piel. Marka Rafała Przybyła została przygotowana w formie cyklu publikacji naukowych. Składa się na nią cztery oryginalne prace badawcze, opublikowane w recenzowanych czasopismach naukowych, w tym jedno z punktacją 140, jedno 100, jedno 40 oraz jedno 20 punktów według wykazu Ministerstwa Edukacji i Nauki. Łączna wartość dorobku publikacyjnego wynosi 300 punktów MEiN, co znacząco przekracza minimalne wymagania formalne dla rozpraw doktorskich w formie cyklu publikacji.

Publikacja 1:

Przybył M., Wojtyła E., Wojtyła A., Biliński P., Ksepka J.

Otyłość i nadwaga wśród mieszkańców terenów wiejskich jako problem zdrowotny na przykładzie pacjentów Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS w Jedlecu

Biuletyn Głównej Biblioteki Lekarskiej, 2023, R. 56, nr 381, s. 59–76.

MEiN: 140 pkt

Publikacja ta stanowi obszerną i pogłębioną analizę stanu odżywienia pacjentów pochodzących z terenów wiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem rozpowszechnienia nadwagi i otyłości. Autor przeprowadził szczegółową analizę wskaźników BMI, subiektywnej oceny sylwetki oraz chęci jej zmiany, a także ich związków z płcią, wiekiem i poziomem wykształcenia. Wyniki mają istotne znaczenie dla planowania działań profilaktycznych w populacji wiejskiej, narażonej na choroby cywilizacyjne. Należy podkreślić przejrzystość prezentacji danych i logiczną strukturę artykułu, co czyni go wartościową pozycją w literaturze zdrowia publicznego.

Publikacja 2:

Przybył M., Ksepka J., Hendrysiak J., Karasiewicz W.

Analysis of the physical activity of rural residents in the perspective of chronic diseases on the example of patients of the KRUS Farmers' Rehabilitation Center in Jedlec

Long-Term Care Nursing, 2024, Vol. 9, issue 2, s. 71–89.

MEiN: 40 pkt

W tej pracy autorzy dokonali oceny poziomu aktywności fizycznej w kontekście profilaktyki chorób przewlekłych, analizując jednocześnie wpływ czynników socjodemograficznych. Badanie wskazuje, że osoby starsze oraz z niższym wykształceniem cechują się wyraźnie niższym poziomem aktywności fizycznej. W artykule zawarto również przegląd rekomendacji WHO i ich zastosowanie praktyczne w kontekście polskiej populacji wiejskiej. Praca ta może być użyteczna dla instytucji zajmujących się promocją zdrowia i rehabilitacją.

Publikacja 3:

Przybył M., Wojtyła-Buciora P., Ksepka J., Hendrysiak J., Jerczak M., Przybył F.

Badania stylu życia skoncentrowane na konsumpcji alkoholu i paleniu tytoniu wśród mieszkańców obszarów wiejskich na przykładzie pacjentów Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS w Jedlecu

Biuletyn Głównej Biblioteki Lekarskiej, 2024, R. 56, nr 383, s. 33–48.

MEiN: 20 pkt

Niniejszy artykuł podejmuje temat używania substancji psychoaktywnych – alkoholu oraz wyrobów tytoniowych – w kontekście stylu życia pacjentów wiejskich. Cennym elementem pracy jest analiza prób zaprzestania palenia, a także uwarunkowań socjodemograficznych (płeć, wiek, wykształcenie) wpływających na zachowania zdrowotne. Zwrócono uwagę na potrzebę zindywidualizowanej edukacji zdrowotnej oraz interwencji skierowanych do tej konkretnej populacji. Mimo niższej punktacji MEiN, publikacja ma wyraźną wartość praktyczną.

Publikacja 4:

Przybył M., Przewoźniak K., Barabasz M., Wojtyła E.

Sociodemographic inequalities in cigarette smoking, alcohol drinking and simultaneous use of cigarettes and alcohol among Polish farmers: findings from questionnaire survey conducted among patients of the voivodeship farmer's rehabilitation centre in Poland

Journal of Health Inequalities, 2025, Vol. 11 (1), s. 1–10.

MEiN: 100 pkt

Ostatnia publikacja, przygotowana w języku angielskim, została opublikowana w specjalistycznym czasopiśmie zajmującym się tematyką nierówności zdrowotnych. Autorzy przedstawili wyniki badań z zakresu zróżnicowania społeczno-ekonomicznego w zakresie używania tytoniu i alkoholu, co czyni pracę interesującą również w kontekście badań międzynarodowych. Wysoka punktacja oraz wybór czasopisma tematycznie powiązanego z główną osią rozprawy świadczy o przemyślanej strategii publikacyjnej doktoranta. W artykule zidentyfikowano konkretne obszary wymagające interwencji systemowych.

Wszystkie cztery publikacje są ze sobą tematycznie powiązane, spójne metodologicznie i konsekwentnie prowadzą do realizacji celu badawczego rozprawy doktorskiej. Na podstawie przedstawionego dorobku można stwierdzić, iż mgr Marek Przybył wykazał się dojrzałością naukową, zdolnością do samodzielnego prowadzenia badań.

Ocena samodzielności doktoranta

Z przedstawionej do oceny pracy wynika, że mgr Marek Przybył wykazał się dużą samodzielnością w planowaniu, przeprowadzaniu badań, analizie danych oraz przygotowaniu publikacji.

Podsumowanie i wniosek końcowy

Rozprawa doktorska mgra Marka Przybyła spełnia warunki art.187 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2024 poz. 1571), porusza istotny społecznie temat, spełnia wymagania rozpraw doktorskich, przedstawia oryginalne wyniki badań, cechuje się wysokim poziomem merytorycznym i metodycznym. Wnoszę o dopuszczenie doktoranta do dalszych etapów przewodu doktorskiego i publicznej obrony pracy.

Z poważaniem

Signed by /
Podpisano przez:

Izabella
Uchmanowicz

Date / Data: 2025-
05-21 14:06